

Dyspnoe

Dyspnoe

Subjektiv opplevelse av pustebesvær hos pasienter med sykdom i lunger og/eller andre organer som påvirker respirasjonssystemet.

Dyspnoe - behandling

- Symptomatisk behandling
- Opioider
- Benzodiazepiner
- Fysikalsk behandling
- Oksygenbehandling
- Lindring av slimproblemer

Dyspnoe – ikke medikamentell tiltak

- Tilstedeværelse
- Leieendring (Thorax leie, Johannes leie)
- Løsne på klær
- Frisk luft
- Vifte
- Kald drikke

Vurder om det er årsaker til

Dyspné

som det kan gjøres noe med (pleuravæske, bronkialobstr., ascites etc)

Pas. har et "smerteplaster" og tar i tillegg et opioid po eller sc ved behov

Pas. tar et opioid po fast og po eller sc ved behov

Pas. tar ikke opioid

Pas. har dyspné | Dyspné kontrollert

Pas. har dyspné | Dyspné kontrollert

Pas. har dyspné | Ingen dyspné

1. Fortsett med smerteplaster i samme styrke som tidligere. Seponer peroral behandling

2. Regn ut hvor mye behovsopioid pas. har brukt det siste døgnet. Ut fra denne dosen beregn ekvivalent sc morfindose (se konverteringstabell) og fordel denne på seks faste doser (1 dose hver 4. time)

3. Behovsmedisin: Gi sammen enkelt-dose som over pluss inntil hvert 30. min ved behov

1. Fortsett å bytte plasteret med samme styrke. Seponer peroral behandling

2. Beregn rett sc morfin behovsdose (1/6 av plasterdosen, se konverterings-tabell)

Gi denne enkelt-dosen pluss inntil hver 30. min ved behov

1. Beregn den totale po opioiddosen pas. har tatt de siste 24 timene (fast og ved behov). Seponer peroral behandling

2. Beregn ekvivalent sc morfindose (se konverteringstabell) og fordel denne på seks faste doser (1 dose hver 4. time)

Behovsmedisin:
Gi samme enkelt-dose inntil hvert 30. min ved behov

1. Gi 2,5,-5 mg sc morfin fast hver 4. time pluss inntil hvert 30. min ved behov

1. Dyspné kan oppstå, forskriv behovs-medikasjon:
morfin 2,5-5 mg sc, inntil hvert 30. min ved behov

Vurder fortløpende behovet for å øke dosen for å lindre pas. dyspné. Vurder oppstart av sc pumpe etter 24 timer, hvis flere enn 4 behovsdoser er gitt. Øk opp både den faste dosen i pumpen og behovsdosen med 30-50%. Akutt kvelning / panikk – se lenger nede.

Ved akutt kvelning / panikk:

Vurder å gi morfin og midazolam (2,5-5mg sc eller iv inntil hvert 10. min), titrer i forhold til effekt.

Hvis kontroll av dyspné ikke oppnås, kontakt ditt lokale / regionale palliative team på dagtid, eller annen lege etter avtale.